

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **M. T.**, nar., státní příslušnost, v České republice bytem, právně zastoupeného Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem se sídlem náměstí 28. října 1898/9, 602 00 Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2017, č. j. CPR-22136-2/ČJ-2016-930310-V240,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 17. 1. 2017, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“) dne 18. 1. 2017, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 5. 1. 2017, č. j. CPR-22136-2/ČJ-2016-930310-V240 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend (dále též

„správní orgán I. stupně“) ze dne 3. 8. 2016, č. j. KRPB-93080/ČJ-2016-060026-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

Prvostupňovým rozhodnutím správního orgánu I. stupně bylo žalobci podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“) uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena v délce 2 let, neboť žalobce v době od 15. 5. 2015 do 15. 4. 2016 pobýval na území České republiky (dále též „ČR“) bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

Počátek doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Podle ustanovení § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena doba k vycestování z území ČR do 20 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí, popřípadě pro situace, že by se prvostupňové rozhodnutí stalo nevykonatelným (ustanovení § 119, § 119a, § 179, § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nebo ustanovení § 32 odst. 5 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu), do 20 dnů ode dne odpadnutí těchto důvodů.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

Žalobce ve včas podané žalobě uvedl, že již v rámci odvolacího řízení vytýkal správnímu orgánu I. stupně, že se nedostatečně zabýval dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života. Žalobce po zahájení správního řízení sdělil, že má v ČR přítelkyni, se kterou se zná tři roky. Tato doba je z hlediska lidského života významná a způsob, jakým se správní orgány vypořádaly s obsahem vztahu, je nedostatečný. Za této situace tedy správní orgány nemohly objektivně posoudit konkrétní dopady rozhodnutí do soukromého života žalobce. Tím nemohlo být dodrženo ani ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, když toto ustanovení musí správní orgány použít bez ohledu na to, zda je podle jeho názoru třeba o jeho aplikaci uvažovat či nikoliv. Neobstojí ani konstatování žalované, že si snad žalobce za vyloučení postupu podle předmětného ustanovení může sám, protože měl svoji přítelkyni informovat o svém pobytovém statutu, při kterém nebude jeho vztah moci dále rozvíjet. Vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění je vztah žalobce nepochybně narušen. Povinností správních orgánů bylo, aby přezkoumatelným způsobem zjistily, zda důvody pro vydání rozhodnutí budou přiměřené konkrétním dopadům rozhodnutí do soukromého života žalobce, což však nebylo splněno.

Žalobce má dále za to, že prvostupňové i napadené rozhodnutí nebyla dosud doručena všem účastníkům řízení, neboť tehdejší přítelkyni žalobce svědčilo účastenství v řízeních podle ustanovení § 27 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „správní řád“). Rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce, jehož domovská země je tolik vzdálená od ČR, je způsobilé zasáhnout do práv osoby, která má po dobu tří let se žalobcem partnerský vztah. Ve správním řízení však bylo toto procesní postavení postupem správních orgánů obou stupňů zcela popřeno.

Žalobce dále brojí proti závaznému stanovisku k otázce existence důvodů znemožňujících vycestování, jež bylo vydáno více než tři měsíce před tím, než správní orgán I. stupně rozhodl o správním vyhoštění žalobce. Dle žalobce toto závazné stanovisko neobsahovalo aktuální informace o možnosti vycestování, přičemž si správní orgán I. stupně měl vyžádat aktuální stanovisko, případně měla takto postupovat žalovaná.

Na základě všeho výše uvedeného tedy žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil jej žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě ze dne 25. 1. 2017, doručeném krajskému soudu dne 30. 1. 2017, plně odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřila k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedla důvody, pro které bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců. V rámci předmětného řízení byly zjištěny a doloženy relevantní podklady pro konstatování protiprávního jednání žalobce.

Žalovaná je přesvědčena, že se v napadeném rozhodnutí podrobně vypořádala také s otázkou přiměřenosti dopadu rozhodnutí o správním vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce.

K námitce existence důvodů znemožňujících vycestování žalobce žalovaná uvedla, že se správní orgán I. stupně s touto otázkou dostatečně vypořádal. S odkazem na ustanovení § 120a odst. 1, § 149 odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců žalovaná konstatovala, že překážky vycestování neposuzuje žalovaná ve své působnosti, ale prostřednictvím dotčených orgánů. Správnost závazného stanoviska poté není oprávněna posuzovat. Vzhledem k tomu, že v případě žalobce bylo vyžádáno závazné stanovisko k posouzení existence důvodů znemožňujících vycestování, nebylo na místě se překážkami vycestování dále zabývat, a to právě z titulu vázanosti vydaným závazným stanoviskem. Žalobce nadto v průběhu správního řízení obsah závazného stanoviska nenapadl a neuvedl skutečnosti, které by vedly správní orgány k vyžádání si nového závazného stanoviska.

Žalovaná je tedy přesvědčena, že v odvolacím řízení postupovala v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu, a ze své strany neshledala žádné porušení žalobcem namítaných zákonných ustanovení. Žalovaná proto navrhla zamítnutí žaloby.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu

Soud konstatuje, že se ve správním spisu nachází úřední záznam Policie České republiky, Městského ředitelství policie Brno, Obvodního oddělení policie Brno – střed ze dne 15. 4. 2016, č. j. KRPB-92806-2/PR-2016-060210, ze kterého vyplývá, že dne 15. 4. 2016 v 10:45 hod. byla hlídka vyslána na ulici Česká v Brně, kde měli dva černoši

napadnout revizorku, chvíli se s ní přetahovat a poté z místa utéci. Poškozená uvedla, že muži odmítli předložit platný kupón MHD, tato se je pokusila zadržet, přičemž ji žalobce fyzicky napadl pěsti a zkroutil jí ruku za zády. Následně byl jeden z mužů dle popisu dohledán na ulici v budově základní školy, kde se schovával před hlídkou Policie ČR. Tento byl ztotožněn jako žalobce. Součástí spisu je rovněž úřední záznam o zajištění cizince ze dne 15. 4. 2016, č. j. KRPB-93080-5/ČJ-2016-060026, ze kterého vyplývá, že žalobce nebyl schopen prokázat svoji totožnost, která byla následně ověřena v Cizineckém informačním systému, kde bylo zjištěno, že žalobce nemá v současné době platné vízum k pobytu. Proto byl žalobce předán správnímu orgánu I. stupně a zajištěn podle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o policii České republiky. Žalobci byl pro účely správního řízení ustanoven tlumočnický jazyka anglického z jazyka českého. Ustanovený tlumočnický byl poučen o svých povinnostech. Následně bylo se žalobcem zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění (oznámení o zahájení správního řízení ze dne 15. 4. 2016, č. j. KRPB-93080-3/ČJ-2016-060026). Ve správním spise se dále nachází výpisy z provedené lustrace žalobce a protokol o listinném důkazu (kopii cestovního pasu žalobce) ze dne 15. 4. 2016, č. j. KRPB-93080/ČJ-2016-060026-SV. S žalobcem byl také pořízen protokol o výsledku účastníka správního řízení ze dne 15. 4. 2016, č. j. KRPB-93080/ČJ-2016-060026-SV, který uvedl, že do ČR přicestoval z pracovních důvodů poprvé v roce 2013 z Francouzské republiky, kde měl povolen přechodný pobyt. Žalobce je fotbalista, hrál za Zbrojovku Brno a nyní hraje ze zdravotních důvodů v amatérském klubu v Tišnově, neboť měl na území ČR infarkt. V době výsledku se cítil zdravý a v pořádku. Dále uvedl, že na území ČR pobýval na základě platných francouzských víz, které si jezdil prodlužovat, avšak ze zdravotních důvodů mu následně lékař nedoporučil cestovat, a tak mu francouzské vízum skončilo před rokem. Vždy po příletu z Francie se však řádně nahlásil. Lékař, který jej ošetřoval, mu žádné potvrzení pro potřeby prodloužení francouzského víza nevystavil a následně vycestoval od USA, kde se stále nachází. Žalobce konstatoval, že na území ČR pobývá na základě platné smlouvy, jelikož sportuje v Tišnově. Ode dne 15. 5. 2015 do 15. 4. 2016 se zdržoval pouze na území ČR. Žalobce si byl vědom, že na území ČR pobýval v předmětném období neoprávněně. Dle vyjádření žalobce má v ČR přítelkyni, M. B., znají se spolu asi 3 roky, společnou domácnost spolu však nesdílí. V domovském státě má rodiče a sourozence, jeho bratr žije ve Francii s francouzskou manželkou. Součástí spisu je taktéž úřední záznam ze dne 19. 4. 2016, č. j. KRPB-93080/ČJ-2016-060026-SV, ze kterého vyplývá, že se ke správnímu orgánu I. stupně dostavila M. B., která uvedla, že je přítelkyní žalobce, se kterým asi před jedním rokem chodila, přičemž se nyní opět začínají scházet, avšak ve společné domácnosti nebydlí a ani nikdy nebydleli. Dále konstatovala, že by byla ráda, kdyby zde mohl žalobce zůstat, jelikož s ním dost prožila, než se rozešli. Dle úředního záznamu se přítelkyně žalobce vyjádřila, že se necítí býti účastníkem řízení, které je se žalobcem vedeno, a nechce dále sepsávat protokol či jiné vyjádření nebo sdělení.

Správní orgán I. stupně si rovněž vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra, OAMP, k otázce existence důvodů znemožňujících vycestování cizince ze dne 28. 4. 2016, ev. č. ZS29791 (dále též „závazné stanovisko“). Ze závazného stanoviska vyplývá, že vycestování žalobce je možné. V odůvodnění tohoto stanoviska je uvedeno, že žalobce neuvedl v průběhu správního řízení o vyhoštění žádný důvod, pro který by se nemohl vrátit do vlasti, a to až na přání zůstat se svojí českou přítelkyní na území ČR. Ministerstvo zároveň nedospělo k závěru, že by žalobci byl ve vlasti uložen trest smrti či mu vykonání tohoto trestu hrozilo. Žalobce taktéž nedoložil, že by mu ve vlasti mohlo hrozit mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo trest. Z úřední činnosti je rovněž ministerstvu známo, že na území Guinejské republiky neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, který by žalobce mohl v případě

návratu do vlasti ohrozit na životě či lidské důstojnosti. Pokud se týká vztahu žalobce s M. B., neshledalo ministerstvo v existenci tohoto vztahu žádný z důvodů znemožňujících podle ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců vycestování žalobce. Vztah nelze označit za intenzivní, natož pak dlouholeté manželství či rodinu s dětmi. Žalobce s přítelkyní nežije ve společné domácnosti, neuvedl jakékoliv příklady jejich společného života. Pokud žalobce nezná její přesný věk či adresu místa pobytu, nelze dle ministerstva hovořit o určité míře intenzity a hloubce vztahu. Pokud žalobce s přítelkyní skutečně plánuje budoucnost, měl k ní podniknout jisté kroky, a to minimálně ošetřit svůj pobyt na území ČR. Skutečnost, že se ve Francii nachází bratr žalobce, nepovažovalo ministerstvo za relevantní pro dané řízení. Vycestování žalobce tedy nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky ČR.

Dne 29. 4. 2016 vyzval správní orgán I. stupně žalobce k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a k vyjádření se k věci ve lhůtě 7 dnů od doručení výzvy. S těmito se dne 3. 5. 2016 seznámila zplnomocněná zástupkyně žalobce na základě plné moci ze dne 3. 5. 2016. Dne 16. 5. 2016 obdržel správní orgán I. stupně sdělení o převzetí právního zastoupení a plnou moc od dalšího právního zástupce ze dne 12. 5. 2016, jenž převzal právní zastoupení žalobce. Dne 30. 5. 2016 bylo správnímu orgánu I. stupně doručeno vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí, kde nad rámec všeho výše uvedeného žalobce uvedl, že k pobytu na území ČR bez platného povolení došlo z důvodu prodělání infarktu, u kterého stále probíhá doléčení. Počátkem května 2016 byl žalobce dále odeslán na operaci šedého zákalu pravého oka, který vznikl v souvislosti s prodělaným infarktem. Z těchto důvodů si nemohl prodloužit pobyt na území Francie. Žalobce tedy upřednostnil svůj zdravotní stav, který vykazoval soustavnou léčbu. Prodloužení povolení nemohl realizovat z objektivních příčin, které trvají doposud. V době zdravotní příhody i následné léčby však na území ČR pobýval legálně. Při žádosti o prodloužení pobytu nebyl žalobce schopen z důvodu nevystavení lékařské zprávy ošetřujícím lékařem (dlouhodobě se nacházejícím z USA) prokázat tvrzení ohledně zdravotního stavu. Žalobce si nedovede představit, jak by navázala zdravotní péče v zahraničí na místní zdravotní péči, přičemž jakákoliv změna by mohla přinést nejen lékařské či zdravotní komplikace. Dále poznamenal, že jakmile mu to zdravotní stav dovolí, hodlá vycestovat do Francie a vyřídit se řádné povolení k pobytu. Žalobce se domníval, že by jeho správním vyhoštěním mohlo dojít k zásahu do jeho soukromí, neboť má bratra ve Francii, který je ženatý s francouzskou občankou, přičemž žalobce ve Francii rovněž od svých 10 let vyrůstal a s bratrem zde žil. Současně s tímto vyjádřením žalobce doložil lékařskou zprávu z Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně – I. interní – kardioangiol. kliniky ze dne 16. 5. 2016, ve které je v rámci doporučení uvedeno, že je fyzická aktivita možná bez omezení včetně rekreačního sportu, není vhodné pokračovat v profesionálním sportu, přičemž jsou vhodné každoroční kardiologické kontroly. Dále byla doložena zpráva o ambulantním vyšetření z Fakultní nemocnice Brno – oční kliniky ze dne 13. 5. 2016, v rámci kterého je žalobce odeslán k operaci šedého zákalu pravého oka na den 8. 6. 2016.

Správní orgán I. stupně dospěl s ohledem na vše výše uvedené k závěru, že byly naplněny podmínky pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, neboť bylo prokázáno, že žalobce od 15. 5. 2015 do 15. 4. 2016 pobýval na území ČR bez víza, ač k tomu nebyl oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Správní orgán I. stupně taktéž uvedl, že doba neoprávněného pobytu žalobce měla být správně vymezena od 5. 5. 2015 do 15. 4. 2016 s ohledem na dostavení se žalobce na přepážku správního orgánu I. stupně k nahlášení se k přechodnému pobytu dne 4. 2. 2015, kdy měl tento trvat nejdéle do 4. 5. 2015. Správní orgán však omylem vyznačil do

protokolu o výsledku žalobce období neoprávněného pobytu žalobce až od 15. 5. 2015, což se správní orgán I. stupně z procesní opatrnosti rozhodl zachovat.

Proti prvostupňovému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním ze dne 12. 8. 2016, jež bylo správním orgánem I. stupně spolu se stanoviskem postoupeno dne 23. 8. 2016 žalované.

O odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 1. 2017, č. j. CPR-22136-2/ČJ-2016-930310-V240, jež je předmětem tohoto soudního přezkumu.

V. Průběh jednání

Ve věci bylo na den 20. 3. 2017 nařízeno ústní jednání. Žalobce se k jednání nedostavil, neúčast byla omluvena jeho právním zástupcem. Žalovaná neúčast při jednání omluvila písemným sdělením ze dne 20. 2. 2017, plně odkázala na písemné stanovisko ze dne 25. 1. 2017. Právní zástupce žalobce se vyjádřil především k bodu 2) žaloby sice, že žalovaná se nedostatečně zabývala dopadem rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce. Rozhodnutí obou správních orgánů není přesvědčivé v tom smyslu, že nebyla zachována proporcionalita mezi důvody pro vydání rozhodnutí a důsledky rozhodnutí do soukromého života žalobce. Dále namítl, že správní orgán měl provést výslech přítelkyně žalobce jako svědka nikoliv vycházet toliko z úředního záznamu sepsaného se jmenovanou. Vzhledem k tomu, že postupem žalovaného nebyl dodržen zákon, setrval proto v plném rozsahu na žalobě.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas a je přípustná v souladu s ustanovením § 65, § 68 a § 70 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s.ř.s.“).

Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.

Žalobce v podané žalobě nejprve namítal nepřiměřenost vyhoštění ve smyslu ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Podle ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince*. Vodítkem pro aplikaci

§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců může být rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006-89, publikovaný pod č. 1230/2007 Sb. NSS (veškerá citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz). V publikované právní větě se uvádí, že „*přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 119 odst. 5 (nyní § 119a odst. 2 – pozn. NSS) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, je rozhodnutí o správním vyhoštění cizince pouze tehdy, je-li takovým rozhodnutím dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmem státu na ochraně veřejné bezpečnosti, veřejného pořádku či veřejného zdraví na straně jedné a zájmem cizince na ochraně soukromého a rodinného života na straně druhé. Vždy je tedy třeba zvažovat závažnost spáchaného deliktu či jiného rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje, ve vztahu k jeho osobním a rodinným vazbám na území České republiky.*“ Dále se v odůvodnění rozsudku konstatuje, že „*§ 119 odst. 5 zákona o pobytu cizinců (nyní § 119a odst. 2 – pozn. NSS) je promítnutím mezinárodních závazků, které pro Českou republiku vyplývají z čl. 8 Úmluvy (Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, publikovaná pod č. 209/1992 Sb. – pozn. NSS). Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života. Do tohoto práva může státní orgán zasahovat jen v souladu s čl. 8 odst. 2 Úmluvy, tedy jen na základě zákona a jen tehdy, je-li to v demokratické společnosti nezbytné pro ochranu legitimních zájmů, které jsou v tomto ustanovení taxativně vymezeny. Na straně jedné není pochyb o tom, že zabránění neoprávněného pobytu cizinců na území ČR je legitimním cílem, který lze podřadit pod ochranu veřejné bezpečnosti dle čl. 8 odst. 2 Úmluvy, na straně druhé je podle ustálené judikatury Evropského soudu pro lidská práva i Ústavního soudu ČR třeba v každém konkrétním případě zvažovat, zda intenzita zásahu do soukromého a rodinného života je přiměřená právě významu veřejného zájmu, pro jehož ochranu má být k tomuto zásahu přistoupeno (...) Respektování principu proporcionality je nezbytnou podmínkou jakéhokoli přípustného omezení základních práv. Jak uvedl Evropský soud pro lidská práva např. ve věci Daliova a další proti Francii (rozsudek ESLP ze dne 19. 2. 1998), je třeba v každém případě uvážit, zda je respektována spravedlivá rovnováha mezi zájmy cizince na ochraně jeho soukromého a rodinného života na straně jedné a zájmy státu na ochraně veřejného pořádku a bezpečnosti na straně druhé.*“

Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců správní orgán podle ustanovení § 174a tohoto zákona zohlední závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

Z rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že se naplněním ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců důkladně zabývaly a v rozsahu nezbytném pro soulad jejich rozhodnutí s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu zjišťovaly a podrobně hodnotily veškeré skutečnosti. Soud se plně ztotožňuje s odůvodněním napadeného rozhodnutí, v němž žalovaná podrobně popsala, jak zhodnotila konkrétní situaci žalobce, kdy přihlédla jednak k jeho rodinným vazbám, tak i těm společenským, sociálním a kulturním, a to na území členských států EU, dále vzala v potaz jeho věk, zdravotní stav, vztah k domovskému státu, jakož i délku pobytu na území zdejšího státu a délku protiprávního jednání.

Žalobce ve své žalobě pouze obecně uvedl, že má na území ČR přítelkyni, se kterou se zná tři roky, přičemž takovou dobu považuje za významnou. V pobytovém řízení přitom platí, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale účastník musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58). Ostatně v řízeních, v nichž má být z moci úřední uložena povinnost, platí, že účastník má povinnost v souladu s ustanovením § 52 správního řádu prokázat, co sám tvrdí, má-li správní orgán z jeho tvrzení vycházet. Ustanovení § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, a tedy i zásadu materiální pravdy a zásadu vyšetřovací v rámci správního řízení, je třeba vykládat i s ohledem na požadavek procesní ekonomie, přičemž řízení by mělo být vedeno co nejúčelněji, nejrychleji a nejlevněji (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2013, č. j. 5 As 64/2011-66, a ze dne 18. 7. 2013, č. j. 4 As 67/2013-42).

V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, tento dospěl k závěru, že vztahem zakládajícím rodinný život je v první řadě vztah manželů v zákonném a skutečném manželství, za což nelze pokládat případ žalobce. Vztah žalobce a jeho přítelkyně (pokud by existence tohoto vztahu byla skutečně prokázána) by případně mohl naplnit pojem soukromého života zahrnujícího do určité míry i širší aspekty života jednotlivce, včetně práva na vytváření a rozvíjení vztahů s dalšími lidskými bytostmi (viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16. 12. 1992 ve věci Niemietz proti Německu). Ovšem i kdyby v daném případě bylo vůbec možné hovořit o naplnění pojmu rodinného, resp. soukromého života, je třeba si uvědomit, že ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi. Vztah s přítelkyní se proto může odvíjet i mimo území České republiky.

Nadto je na tomto místě třeba zdůraznit, že Mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy nelze chápat jako neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v České republice soukromý vztah. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008-71, se tento k otázce rozsahu mezinárodního závazku založeného čl. 8 Úmluvy vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do rodinného a soukromého života cizince by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu v intencích judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Žalobci však bylo uděleno správní vyhoštění na dva roky, ačkoli podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců lze vydat rozhodnutí o správním vyhoštění až na 3 roky. Dvouleté správní vyhoštění proto nelze kvalifikovat jako nepřiměřenou sankci, na jejímž základě by ve vztahu k žalobci mohlo dojít k porušení mezinárodních závazků České republiky (ke stejným závěrům dospěl např. Nejvyšší správní soud i v odůvodnění rozsudku ze dne 21. 4. 2010, č. j. 9 Azs 3/2010-62).

Nadto soud konstatuje, že ustanovením § 15a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, dle kterého je posuzováno, jestli je osobu cizince možno považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, resp. České republiky, se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. Ze závěrů Nejvyššího správního soudu vyplývá, že pojem „rodinný příslušník“ je nutné vykládat úzce jako vztahy obdobné vztahům rodinným jako třeba vztah rodiče – děti, prarodiče – děti či vztahy, které se těmito vztahům podobají, existují-li mezi osobami, které mezi sebou mají dlouhodobou úzkou citovou a jinou vazbu (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 5 As 6/2010-63, a ze dne 25. 9. 2013, č. j.

6 As 30/2013-42). Co se týká první zákonné podmínky, tedy existence trvalého partnerského vztahu, je třeba trvat na tom, aby mezi sebou měli partneři dlouhodobou úzkou citovou a jinou vazbu obdobnou vazbám v rodinných vztazích (zejména v manželství či registrovaném partnerství). Podle krajského soudu je však zřejmé, že v případě vztahu žalobce s jeho přítelkyní nebylo prozatím dosaženo požadované intenzity a kvality těchto vazeb, neboť, jak sám žalobce ve své žalobě uvedl, se svou přítelkyní se zná tři roky. Jak ovšem vyplynulo z vyjádření přítelkyně žalobce, tato se žalobcem chodila cca před jedním rokem, tj. v roce 2015, a v době dostavení se přítelkyně ke správnímu orgánu I. stupně se společně se žalobcem znovu začínali scházet. Ze strany žalobce tedy nejenže nedošlo k naplnění podmínky sdílení společné domácnosti, ale taktéž nelze vztah žalobce s jeho přítelkyní považovat za dlouhodobě trvalý a intenzivní partnerský vztah vzhledem k jeho délce a kvalitě, čímž není naplněna rovněž ani druhá podmínka stanovená v předmětném ustanovení zákona o pobytu cizinců.

Pokud se týká námitky právního zástupce žalobce, že správní orgán nesprávně vycházel z úředního záznamu sepsaného s přítelkyní žalobce namísto provedení dokazování svědeckou výpovědí jmenované, soud na tomto místě odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, z něhož vyplývá, že „*úřední záznam jako jednostranný úkon správního orgánu sám o sobě ovšem nemůže obstát (srov. k tomu též nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02)*, nicméně na jiném místě tohoto rozsudku je uvedeno „*... úřední záznam, v němž je zachyceno vysvětlení osoby získané před zahájením trestního stíhání, neslouží jako důkazní prostředek, nýbrž jen jako podklad k úvaze, zda osoba, která vysvětlení poskytla, má být vyslechnuta jako svědek. I pro správní orgán tedy platí, že obsah úředního záznamu je jen jakási předběžná informace o věci, která slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu.*“ Uvedený právní názor je přílehlavý i na projednávanou věc. Vzhledem ke skutečnostem vyplývajících z úředního záznamu v dané věci, se provedení výsledku přítelkyně žalobce nabízelo, správní orgány proto nepochybily, že v tomto ohledu zůstaly nečinné.

Pokud jde o tvrzenou nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce jeho vyhoštěním, je vzhledem k zjištěné kvalitě a intenzitě partnerského vztahu možno odkázat na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 144/2015-28, podle kterého se ochrana partnerských vztahů aktivuje až v okamžiku, kdy se partnerskými skutečně stanou a budou existovat v náležité kvalitě. Jinak by bylo možné nelegální pobyt cizince na území Evropské unie fakticky legalizovat jen tím, že cizinec naváže citový vztah s občanem Evropské unie.

Krajský soud k tomuto závěrem poznamenává, že k opětovnému navázání vztahu se svou přítelkyní se žalobce rozhodl až v době, kdy se již vědomě nacházel na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, a musel být ztotožněn s tím, že tento vztah nebude moci nadále dlouhodobě na území ČR rozvíjet, neboť jeho budoucí pobyt na území ČR nebyl jistý. Minimálně žalobce si tedy musel (s ohledem na jeho opakované přihlašování se na Policii ČR k přechodnému pobytu) vědom toho, že mu může být za předmětné situace uloženo správní vyhoštění. Žalobce si však budoval svůj soukromý život s tím, že byl obeznámen se svou situací. Soud v této souvislosti poukazuje na to, že soukromý a rodinný život žalobce není vázán na území ČR. Jeho rodinné soužití může být obnoveno jinde. Žalobce a jeho přítelkyně mohou vytvořit plnohodnotnou rodinu např. v jiném státě, kde budou mít oba povolený pobyt. Správní vyhoštění bude vždy jistě zásahem do soukromého života žalobce, v daném případě však nepůjde o zásah nepřiměřený. Legitimita tohoto zásahu je spatřována na jedné straně

v protiprávním jednání žalobce, když tento pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, a na druhé straně v tom, že žalobce svůj soukromý život s přítelkyní budoval ve chvíli, kdy věděl, že jeho pobyt na území ČR je značně nejistý.

Zdejší soud má za to, že se žalovaná, resp. správní orgán I. stupně, dostatečně zabývali dopady napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce, přičemž jejich závěry soud rovněž vyhodnotil jako zcela správné a důvodné. S ohledem na vše výše uvedené proto soud tuto námitku žalobce jako nedůvodnou zamítl.

Pokud se týká druhé námitky žalobce, krajský soud nejprve poznamenává, že okruh účastníků správního řízení o vyhoštění není zákonem o pobytu cizinců nikterak speciálně upraven, a proto je při posuzování účastenství v řízení třeba vycházet z obecné úpravy obsažené v ustanovení § 27 a následujících správního řádu. Dle ustanovení § 27 odst. 1 správního řádu jsou tzv. hlavními účastníky řízení *a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu; b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají*. Mimo to správní řád zná rovněž tzv. vedlejší účastníky, jimiž jsou dle odst. 2 citovaného ustanovení *další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech*.

Z dikce zákona vyplývá, že k tomu, aby osoba byla vedlejším účastníkem řízení, postačuje pouhá potencialita přímého zásahu do jejích práv a povinností. Není tedy určující, zda bude tato osoba v konečném důsledku rozhodnutím skutečně dotčena. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 26. 11. 2009, č. j. 5 As 95/2008-73 dospěl k závěru, že postavení účastníka řízení [byť v řízení vedeném na žádost podle § 122 odst. 6 písm. a) zákona o pobytu cizinců] může příslušet rodinnému příslušníku cizince, o jehož vyhoštění je vedeno řízení, neboť může být vyhoštěním této osoby dotčen. Obdobně v rozsudku ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011-54, Nejvyšší správní soud dovodil, že nezletilé dítě cizinky, jež byla zajištěna za účelem správního vyhoštění, mělo právo účastnit se správního řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, neboť mohlo být tímto rozhodnutím přímo dotčeno na svém právu na rodinný život. Z citovaných rozhodnutí je tedy patrné, že za určitých podmínek může být vedlejším účastníkem řízení ve věcech správního vyhoštění taktéž jiná osoba než cizinec, jemuž předmětné rozhodnutí zakládá, mění nebo ruší práva či povinnosti. Krajský soud má tedy za to, že nelze vyloučit účastenství manžela, druha či dalších osob, jde-li o osoby, které splňují definici rodinného příslušníka, či osob ve vztahu obdobném ve smyslu ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, jsou-li takové osoby ve vztahu k cizinci, jenž má být vyhoštěn, zjištěny, popřípadě se postavení účastníka v konkrétním vedeném řízení dovolávají (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 284/2015-25). Podmínkou takového účastenství však je, aby byl rodinný příslušník správním rozhodnutím přímo dotčen, resp. aby dotčení na jeho právech potenciálně hrozilo. V této souvislosti vyjádřil Krajský soud v Ústí nad Labem ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2012, č. j. 75 A 18/2014-39, názor, že „[p]ouze citové a příbuzenské vazby nemohou založit účastenství v řízení o správním vyhoštění, neboť podle § 27 správního řádu je mimo jiné jako podmínka účastenství stanoven zásah do práv a povinností osoby rozhodnutím, které má být v řízení vydáno.“ Se shora citovanými závěry krajský soud v zásadě souzní a domnívá se, že není možné zcela striktně určit, že by bylo třeba za všech okolností pohlížet na rodinného příslušníka z osoby, o jejímž vyhoštění je řízení vedeno, jako na účastníka řízení.

Avšak jak již soud dovodil výše v textu tohoto rozhodnutí, přítelkyni žalobce nelze považovat za jeho rodinného příslušníka. Soud tedy nespátřuje pochybení v tom, že správní orgán nepřibral za účastníka řízení přítelkyni žalobce, neboť má s ohledem na výše uvedené za to, že rozhodováním o správním vyhoštění žalobce nemohla být přímo dotčena její práva a správní vyhoštění žalobce na ni tedy nemohlo mít s ohledem na kvalitu a intenzitu jejich vzájemného vztahu taktéž nezanedbatelný vliv. Ostatně žalobce ani nespecifikuje, o jaká konkrétní práva jeho přítelkyně by mělo jít. Není pochyb o tom, že přítelkyně žalobce (kterou však nyní v žalobě označuje jako „tehdejší“), je či byla pro žalobce osobou blízkou, již by se mohlo správní vyhoštění žalobce negativně citově dotknout. Takové citové dotčení však nemá zákon na mysli. Domáhá-li se žalobce pro svou přítelkyni procesních práv, poukazuje soud taktéž na to, že tato se k dané věci zcela dobrovolně sama vyjádřila, a to v rámci jejího dostavení se ke správnímu orgánu I. stupně dne 19. 4. 2016. Soud v tomto směru podotýká, že přítelkyně žalobce na rozdíl od jeho tvrzení uvedla, že by byla ráda, kdy mohl žalobce na území ČR zůstat, jelikož toho s ním hodně prožila, než se rozešli, přičemž v současné době se začínají znovu scházet. Je tedy evidentní, že tvrzení žalobce, že se svou přítelkyní mají tříletý partnerský vztah, se nezakládá na pravdě, neboť tento byl nedlouho před zahájením správního řízení po více než roční proluce teprve opětovně zahajován. Nelze rovněž opomíjet skutečnost, že při této příležitosti sama přítelkyně žalobce konstatovala, že se necítí býti účastníkem správního řízení. Z tohoto vyjádření lze poté vyvozovat, že sama přítelkyně žalobce nepocítovala žádné nezanedbatelné a přímé dotčení plynoucí z jeho správního vyhoštění a nechtěla nadále uplatňovat práva vedlejšího účastníka řízení. Z obsahu správního spisu je však nicméně zřejmé, že se správní orgán I. stupně s názorem přítelkyně žalobce seznámil, formálně jej zachytil a respektoval jej, přičemž tento rovněž reflektoval v odůvodnění svého rozhodnutí.

Krajský soud má tedy v návaznosti na výše uvedené za to, že postupem správního orgánu I. stupně ani žalované nedošlo k popření procesního postavení přítelkyně žalobce, když tito naopak zcela správně vyhodnotili, že přítelkyni žalobce s ohledem na okolnosti nelze považovat za vedlejšího účastníka řízení, když se nadto přítelkyně žalobce sama vyjádřila v tom smyslu, že jako vedlejší účastník řízení ani vystupovat nechce. Krajský soud se s tímto závěrem zcela ztotožnil a námitku žalobce shledal jako nedůvodnou.

Žalobce v dalším žalobním bodu napadl postup správních orgánů, jež při svém rozhodování vycházeli ze závazného stanoviska vydaného dne 28. 4. 2016, tedy více než tři měsíce před rozhodnutím o správním vyhoštění žalobce, přičemž toto mělo být dle žalobce již neaktuální, a proto mělo být vyžádáno závazné stanovisko nové. K tomu je třeba konstatovat, že žalobce tuto námitku uplatnil až v žalobě a pominul, že měl své námitky proti obsahu či stáří závazného stanoviska uvést již v podaném odvolání. V takovém případě totiž správní řád stanovuje, že si odvolací správní orgán vyžádá potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správního orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Pokud tak žalobce neučinil (ačkoliv byl řádně právně zastoupen advokátem), nevyužil dle názoru zdejšího soudu nerespektováním tohoto zákonného postupu svého zákonného prostředku k přezkoumání závazného stanoviska a nemůže se tak již domáhat jeho přezkumu ve správním soudnictví, protože soud nemůže nahrazovat funkci nadřízeného orgánu k přezkoumání závazného stanoviska ve smyslu ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 24. 2. 2016, č. j. 52 A 89/2015-50).

Nad rámec výše uvedeného však soud s ohledem na námitku brojící proti neaktuálnosti závazného stanoviska poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 Azs 225/2014-34, dle něhož v tehdy posuzované věci „*nevyvstala potřeba vydat závazné stanovisko nové, ani potřeba jeho ověření, protože ani ze strany stěžovatele (jako účastníka řízení) ani z informací o situaci v zemi původu, žádné nové, pro rozhodnutí o možnosti vycestování relevantní, skutečnosti od doby vydání závazného stanoviska do doby rozhodnutí dne 13. 9. 2013 (a ani poté) nenastaly. Požadavek na vydání nového závazného stanoviska by za takové situace byl ‚přepjatým‘ právním formalismem.*“ V nyní posuzovaném případě bylo závazné stanovisko velmi obdobného stáří, tedy cca tři měsíce, jako v případě řešeném Nejvyšším správním soudem ve výše citovaném rozsudku. Za těchto okolností má krajský soud v souladu s názorem Nejvyššího správního soudu i v případě žalobce za to, že nebylo ze strany správních orgánů nutné opatřovat nové závazné stanovisko. Je nutno přihlídnout mj. k tomu, že žalobce sám ke své osobě v podané žalobě neuvedl žádné relevantní informace, které by alespoň částečně nasvědčovaly tomu, že by zde existovaly překážky jeho vyhoštění do země původu, když takové skutečnosti nenamítal ani v průběhu samotného správního řízení. V dané věci nadto žádné skutečnosti, jež by vycestování žalobce znemožňovaly, objektivně nevyvstaly, a žalobce, jež byl již v době před podáním odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí zastoupen advokátem, nic opačného ani netvrdil. Nelze tedy přisvědčit názoru žalobce, že si správní orgány měly vzhledem ke stáří závazného stanoviska za účelem zajištění aktuálních informací vyžádat nové závazné stanovisko. Z podstaty věci vyplývá, že nové závazné stanovisko Ministerstvo vnitra vydá na žádost správních orgánů rozhodujících o vyhoštění pouze tehdy, vyjdou-li najevo skutečnosti nové a pro věc relevantní. Argumentace zpochybňující pouze stáří a nikoli samotný obsah závazného stanoviska proto nemůže být v zásadě úspěšná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27.10.2015, č.j. 10 Azs 186/2015-41). Na základě těchto skutečností se soud zcela ztotožnil s postupem i závěry žalované, resp. správního orgánu I. stupně, a proto ani tuto námitku žalobce nepovažoval za důvodnou.

VII.

Závěr a náklady řízení

Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalované nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaná vycházela, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.

Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci

úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 20. března 2017

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová